

Дослідження специфіки забезпечення інвестиційної безпеки підприємства в умовах невизначеності

Михайло Федорович Гончар¹, Захарчук Віталій Степанович²,
Сидорчук Дмитро Сергійович³

Опубліковано	Секція	УДК
27.10.2023	Економіка	336.76:004

DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.10053115>

Ліцензовано за умовами Creative Commons BY 4.0 International license

Анотація. Метою дослідження є характеристика специфіки забезпечення інвестиційної безпеки підприємства в умовах невизначеності. Визначено основні етапи забезпечення інвестиційної безпеки підприємства в умовах невизначеності. Доведено, що невизначеність має значний вплив на інвестиційну безпеку підприємства, оскільки вона створює середовище, де ризики та можливості є менш передбачуваними та більш складними для оцінки. Висока невизначеність може вплинути на здатність підприємства приймати стратегічні рішення. Виділено основні напрями забезпечення інвестиційної безпеки підприємства в умовах воєнного стану. Виокремлено, що механізм забезпечення інвестиційної безпеки є постійним процесом, який включає в себе оцінку, планування, виконання та моніторинг заходів для збереження та зміцнення стійкості підприємства в умовах невизначеності. Доведено, що безпека та інвестиції взаємопов'язані та взаємозалежні. Інвестиції створюють матеріальну основу для поступального розвитку підприємства, результати якого, своєю чергою, підтримують стабільний рівень економічної безпеки підприємства. Встановлено, що умови воєнного стану призводять до збільшення різних видів ризиків, таких як політичні, економічні, соціальні та технічні. Ефективне управління цими ризиками через відповідні стратегії інвестиційної безпеки дозволяє підприємству уникати непередбачуваних втрат та зберігати стабільність. Охарактеризовано, що забезпечення інвестиційної безпеки дозволяє підприємству адаптуватися до нових реалій воєнного періоду, враховуючи можливості та виклики. Це включає в себе зміни в стратегії управління, виробництва та ринкової взаємодії. Визначено, що інвестиційну безпеку можна охарактеризувати як захищеність інвестиційного капіталу підприємств та готовність економічних систем створювати нові механізми реалізації інвестиційних процесів, рух інвестиційних потоків в інноваційні проекти, а також страхування ризиків вкладень в умовах невизначеності.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційна безпека, інвестиції на підприємстві, невизначеність

¹доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту і міжнародного підприємництва, Національний університет «Львівська політехніка», Львів, Україна, <https://orcid.org/0000-0001-6682-8044>

²аспірант кафедри менеджменту і міжнародного підприємництва, Національний університет «Львівська політехніка», вул. Степана Бандери, 12, м. Львів, 79013

³студент третього курсу кафедри економіки підприємства та інвестицій, Національний університет «Львівська політехніка», вул. Степана Бандери, 12, м. Львів, 79013

Research of the specifics of ensuring investment security of an enterprise in conditions of uncertainty

Abstract. The purpose of the study is to characterize the specifics of ensuring the investment security of an enterprise under conditions of uncertainty. The main stages of ensuring the investment security of an enterprise under conditions of uncertainty are determined. It has been proven that uncertainty has a significant impact on the investment security of an enterprise, since it creates an environment where risks and opportunities are less predictable and more difficult to assess. High uncertainty can affect an enterprise's ability to make strategic decisions. The main directions for ensuring the investment security of an enterprise under martial law are highlighted. It has been established that the mechanism for ensuring investment security is a continuous process that includes assessment, planning, implementation and monitoring of measures to maintain and strengthen the sustainability of the enterprise in conditions of uncertainty. It has been proven that security and investment are interconnected and interconnected. Investments create a material basis for the progressive development of the enterprise, the results of which, in turn, support a stable level of economic security of the enterprise. It has been established that martial law conditions lead to an increase in various types of risks, such as political, economic, social and technical. Effectively managing these risks through appropriate investment security strategies allows an enterprise to avoid unexpected losses and maintain stability. It is characterized that ensuring investment security allows the enterprise to adapt to the new realities of the war period, taking into account opportunities and challenges. This includes changes in management, production and market interaction strategies. It has been determined that investment security can be characterized as the security of the investment capital of enterprises and the readiness of economic systems to create new mechanisms for implementing investment processes, the movement of investment flows into innovative projects, as well as insurance of investment risks in terms of uncertainty.

Keywords: investments, investment security, investments in the enterprise, uncertainty

Вступ

Постановка проблеми. Ситуація, що склалася в реальному секторі української економіки, є наслідком кризової ситуації у сфері залучення та відтворення інвестицій та військових дій. Безумовно, робиться безліч спроб виправити подібну ситуацію, але, на жаль, вони не приносять належного ефекту. Інвестиційна активність економіки прямо залежить від рентабельності та ефективності виробничо-фінансової діяльності підприємств і закупівельних організацій. Без інвестиційної діяльності неможливе відтворення капіталу та ефективне функціонування суб'єктів господарювання. Важлива роль інвестицій у створенні умов економічного зростання визначає актуальність цієї проблеми. Розвиток української економіки, інвестиційна активність вимагають забезпечення безпеки цієї сфери діяльності як сегмента економічної безпеки підприємств і держави в цілому. Для підприємства інвестиційну безпеку можна охарактеризувати як захищеність інвестиційного капіталу підприємств та готовність економічних систем створювати нові механізми реалізації інвестиційних процесів, рух інвестиційних потоків в інноваційні проекти, а також страхування ризиків вкладень в умовах невизначеності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Важливі аспекти інвестиційної безпеки підприємства розкривалися в роботах таких вчених як В. Безбожний, З. Варналій, В. Геєць, Л. Гніліцька, В. Грушко, М. Денисенко, М. Дорошко, В. Дьячкова, Н. Євдокімова, С. Єрохін, О. Захаров, С. Кавун, Е. Камишнікова, С. Капітула, А. Кейз, С. Мельник, О. Силкін, М. Криштанович, В. Франчук, А. Штангрет та інші. Однак ряд теорії і концепцій в умовах невизначеності і недосконалого узагальнення розуміння певних аспектів забезпечення

інвестиційної безпеки, досі залишаються не розкритими в повній мірі, що і зумовило вибір даної тематики і її сучасну актуальність.

Метою дослідження є характеристика специфіки забезпечення інвестиційної безпеки підприємства в умовах невизначеності.

Результати

Інвестиційна безпека одна із найважливіших аспектів функціонування підприємства з погляду безпекології. Завдяки інвестиційній стратегії та її застосуванню оновлюється матеріально-технічна база, збільшуються обсяги виробництва, освоюються нові види діяльності, а отже, забезпечується високий рівень економічної безпеки підприємства [1-3]. Необхідність реалізації на підприємстві реальної та комплексної інвестиційної політики очевидна. Водночас точкові та поверхневі перетворення не допоможуть підвищити рівень інвестиційної безпеки підприємства. Безпека та інвестиції взаємопов'язані та взаємозалежні. Інвестиції створюють матеріальну основу для поступального розвитку підприємства, результати якого, своєю чергою, підтримують стабільний рівень економічної безпеки підприємства. Інвестиційна безпека, що формується всередині підприємства, складна і є взаємопов'язаною сукупністю різних заходів, спрямованих на подальший розвиток підприємства і в результаті яких буде отримано прибуток та інші позитивні результати для безпеки підприємства. Інвестиційну політику можна охарактеризувати як сукупність конкретних дій чи заходів, що містять у собі відомі функції проектного управління чи менеджменту в інвестиційній сфері: визначення цілей інвестиційної діяльності у стратегічному масштабі, розробку послідовної стратегії та її тактичну реалізацію у реальному житті. економічний простір. Сьогодні інвестиційна політика потребує серйозних втручань. І бажано, щоб втручання було з боку приватних інвесторів, які не просто вкладатимуть кошти заради прибутку, а робитимуть розумні інвестиції для розвитку економіки в цілому. Коли інвестиційних ресурсів замало реалізації запланованого інвестиційного проекту модернізації та інновацій на власних (внутрішніх) підприємствах, вони вдаються до пошуку зовнішніх джерел цих ресурсів [4-7].

Невизначеність має значний вплив на інвестиційну безпеку підприємства, оскільки вона створює середовище, де ризики та можливості є менш передбачуваними та більш складними для оцінки. Ісока невизначеність може вплинути на здатність підприємства приймати стратегічні рішення. Наприклад, невизначеність в політичних умовах може призвести до затримок у реалізації стратегічних проектів [8-10].

Визначимо основні етапи забезпечення інвестиційної безпеки підприємства в умовах невизначеності (рис.1).

Умови воєнного стану створюють надзвичайно складне середовище для діяльності будь-якого підприємства. В таких умовах, забезпечення інвестиційної безпеки стає критично важливим завданням, оскільки воно визначає можливість виживання та подальшого розвитку бізнесу.

Умови воєнного стану призводять до збільшення різних видів ризиків, таких як політичні, економічні, соціальні та технічні. Ефективне управління цими ризиками через відповідні стратегії інвестиційної безпеки дозволяє підприємству уникати непередбачуваних втрат та зберігати стабільність.

Основні напрями забезпечення інвестиційної безпеки підприємства в умовах воєнного стану, представлено на табл.1.

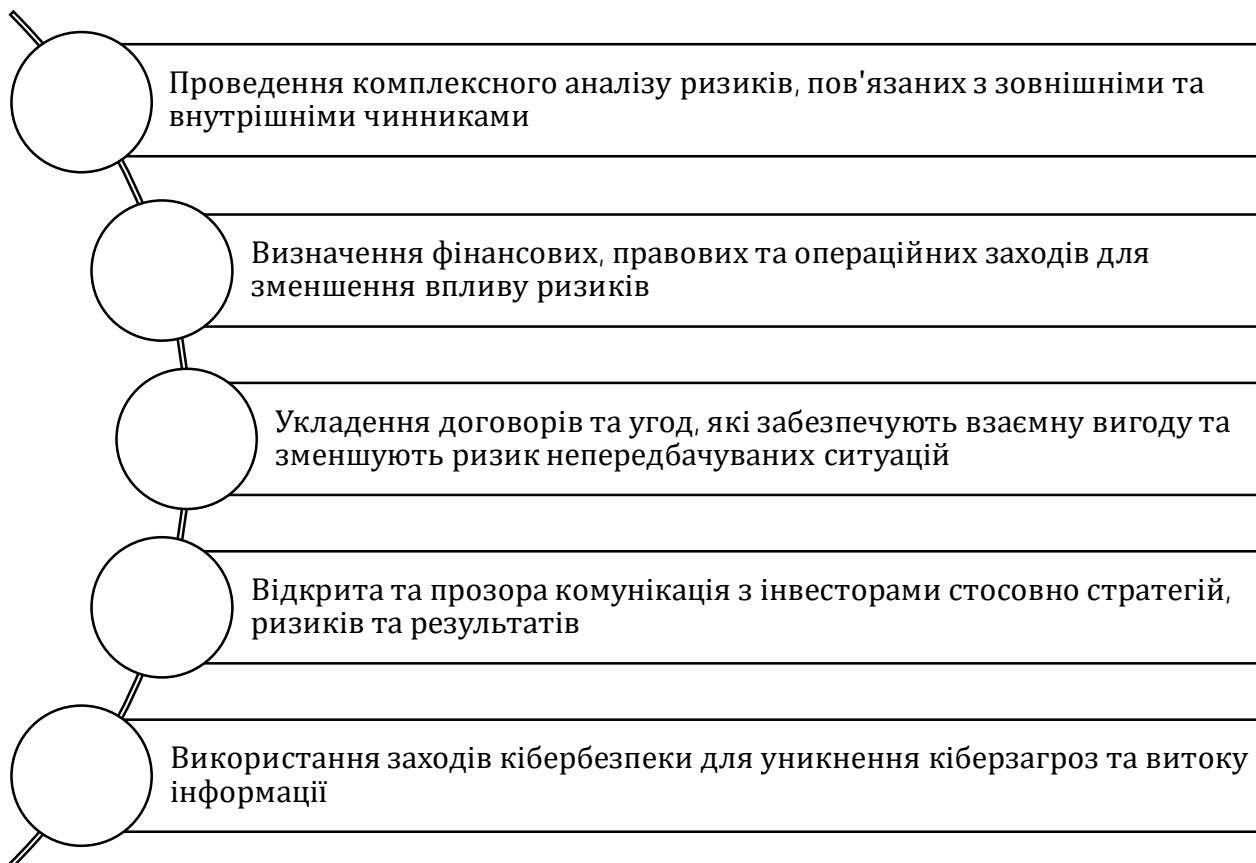

Рис. 1. Основні етапи забезпечення інвестиційної безпеки підприємства в умовах невизначеності

Таблиця 1

Основні напрями забезпечення інвестиційної безпеки підприємства в умовах воєнного стану

Напрями забезпечення	Характеристика
Збереження вартості активів	Умови воєнного конфлікту можуть призвести до руйнування, знищення майна, або зміни у власності. Забезпечення безпеки інвестицій дозволяє зберегти вартість активів підприємства, які можуть бути внаслідок воєнних подій загрожено
Захист інтересів інвесторів	Інвестори, які вкладають кошти в підприємство, очікують забезпечення безпеки своїх інвестицій. У воєнний період важливо забезпечити їм інформацію та заходи, які гарантують збереження та повернення їхнього капіталу
Адаптація безпекового середовища	Забезпечення інвестиційної безпеки дозволяє підприємству адаптуватися до нових реалій воєнного періоду, враховуючи можливості та виклики. Це включає в себе зміни в стратегії управління, виробництва та ринкової взаємодії

Відтак, механізм забезпечення інвестиційної безпеки є постійним процесом, який включає в себе оцінку, планування, виконання та моніторинг заходів для збереження та зміцнення стійкості підприємства в умовах невизначеності.

Узагальнюючи, в умовах воєнного стану забезпечення інвестиційної безпеки визначається як критична складова для збереження стійкості та успішності підприємства, а також для захисту інтересів інвесторів та інших стейкхолдерів.

Висновки

Підсумовуючи, зазначимо, що виробнича та комерційна діяльність підприємств тісно пов'язана з обсягами та формами здійснюваних інвестицій, що ускладнює прийняття ефективного управлінського рішення. Без інвестицій неможливі забезпечення конкурентоспроможності товарів і послуг, що випускаються, подолання наслідків морального і фізичного зносу основних фондів, що сприяє зниженню рівня економічної безпеки підприємства в цілому. Практичне здійснення інвестицій забезпечується інвестиційною безпекою підприємства, яка підпорядкована довгостроковим цілям його розвитку. З урахуванням сучасного розвитку конкурентного середовища технологічні інновації та інвестиції сьогодні відіграють величезну роль у рамках стабільного економічного зростання, трансформуючи цим загальну роботу з розробок та досліджень у високу трудову продуктивність, покращуючи основні техніко-економічні та фінансові показники. Тим самим можна вирішити всі основні проблеми економічного змісту, які є у будь-якого господарюючого суб'єкта.

Список використаних джерел

1. Jurevičienė, D., & Jakavonytė, A. Alternative investments: valuation of wine as a means for portfolio diversification. *Business: Theory and Practice*, 16(1), 2015, 84-93.
2. Bivainis, J., & Volodzkienė, L. Real estate investment trusts: a place in the diversity of Investment funds. *Business: Theory and Practice*, 9(3), 2008, 149-159.
3. Navickas, V., Navickas, M., & Kordoš, M. Corruption effect on foreign direct investments in European Union countries. *Business: Theory and Practice*, 17(4), 2016, 299-306.
4. Barrera Verdugo, G. Barriers to the adoption of the internet and selection of e-commerce actions: incidental motivations of micro-entrepreneurs. *Business: Theory and Practice*, 20, 2019, 303-316.
5. Cecere A, Acatitla E El comercio electrónico (e-commerce): una posible ventana de oportunidad para las firmas en los países en vías de desarrollo. *Revista Internacional de Investigación y Docencia* 1 (1), 2016: 12.
6. Gupta N, Mirchandani A Investigating entrepreneurial success factors of women-owned SMEs in UAE. *Management Decision* 56 (1), 2018: 219-232.
7. Podra, O., Kurii, L., Alkema, V., Levkiv, H., & Dorosh, O. Theoretical aspects of human capital formation through human potential migration redistribution and investment process. *Business: Theory and Practice*, 21(1), 2020, 71-82.
8. Zali MR, Faghih N, Ghotbi S, Rajaie S The effect of necessity and opportunity driven entrepreneurship on business growth. *International Research Journal of Applied and Basic Sciences* 7 (2), 2013, 100-108.
9. Vovkanych, S., & Semiv, L. Theoretical and methodological foundations of the study of human and intellectual capital in knowledge-intensive economy: conceptualization of concepts. *Regional Economics*, (4), 2007, 7-18.
10. Docekalova, M., Kocmanová, A., & Koleňák, J. Determination of economic indicators in the context of corporate sustainability performance. *Business: Theory and Practice*, 16(1), 2015, 15-24.